

HET MELDEN VAN KNELLENDEN REGELS STIMULEERT INNOVATIE

CHEMIELOKET KOMT OP STOOM

Na een klein jaar begint het Chemieloket vrucht af te werpen. Sinds de oprichting zijn er enkele tientallen knelpunten gemeld die de weg naar innovatie voor chemiebedrijven bemoeilijken. Het loket biedt de helpende hand en zoekt naar de achterliggende problematiek.

Tekst: Henk Engelenburg

We zien nu dat verschillende individuele zaken een onderliggend algemeen probleem aan het licht brengen”, zegt Ralph Reede, trekker van het Chemieloket. Het Chemieloket is een initiatief van overheden en brancheverenigingen, waaronder de VNCI, om regelgeving die innovaties belemmert aan te pakken. Sinds de oprichting tien maanden terug heeft een vijftiental chemie-ondernemers er een beroep op gedaan en nog eens circa twintig knellende regels zijn aangereikt vanuit het jaarlijkse overleg van de chemiesector met de minister van EZ. De Reede: “Wij bieden een luisterend oor en een helpende hand voor individuele bedrijven, maar we vragen ook door naar de achterliggende problematiek. Innovatie gaat immers niet alleen over dat ene bedrijf dat innoveert, het is vooral de innovatietechnologie waar het om gaat. Wáár belemmert regelgeving? Dáár zijn we naar op zoek. Op deze

manier helpen we de bedrijven verder en helpen we de chemiesector en ondernemend Nederland verder. Dat is de kracht van het programma.”

Knelpunten

De tot op heden aangereikte knellende regels gaan vooral over vergunningverlening, toezicht, opslag van gevaarlijke stoffen, aanspraak op CO₂-reductie bij het uitwisselen van restwarmte, de Crisis- en herstelwet, de aanleg van een gesloten energienet, verscheidene initiatieven rond ‘afval naar grondstof’ en verplichte graafmeldingen op industrieterreinen. Reede: “Voor de laatstgenoemde zaak zoeken we samen met belanghebbenden naar mogelijkheden om te voorkomen dat een bedrijf dat veelvuldig grondverzet pleegt op eigen terrein en dat beschikt over een eigen veiligheidsprotocol, voor elke graafactie een verplichte graafmelding moet doen.” Hij benadrukt dat het Chemieloket een verbindende rol speelt tussen het Rijk, decentrale overheden, instanties, bedrijven en brancheorganisaties. Zo is er overleg met instanties en de VNCI om voor elkaar te krijgen dat bepaalde restproducten niet langer doorgaan voor afval zodra ze de poort uit gaan, maar als bijproduct voor producties elders. EZ, lenM en de VNCI zijn met elkaar in gesprek over glycerine. Het is een afvalproduct waarvoor allerlei speciale regels gelden, die tegelijkertijd verhinderen dat het als bijproduct kan dienen voor de industrie. “We zijn nu aan het kijken hoe we hiermee om gaan en willen hier ook de Inspectie Leefomgeving en Transport bij betrekken.”

Crisis- en herstelwet

Een aantal knelpunten gaat over de behandeling van aanvragen binnen

het kader van de Crisis- en herstelwet. Bij een milieuneutrale melding wordt de beslistermijn verlengd als gevolg van de verplichte verklaring van geen bedenkingen die gemeenten hierover moeten geven. De beslistermijn is anders acht weken. Het Chemieloket pakt dit knelpunt op door het ministerie van lenM in contact te brengen met de betreffende gemeenten om uit te leggen hoe de wet in elkaar steekt en aan te geven dat het oprekken van de beslistermijn niet in lijn is met het doel van de Crisis- en herstelwet. Ook zijn diverse gevallen aangereikt over het toezicht op de opslag van gevaarlijke stoffen, de zogeheten PGS-richtlijn. Het voornaamste knelpunt is dat onvoldoende gebruik wordt gemaakt van het gelijkwaardigheidsbeginsel, waardoor in plaats van maatwerk vaak de alge-

‘Wacht niet met hulp vragen tot je investering dreigt weg te spoelen’

mene strikte, uniforme regels worden toegepast. Doordat elk bedrijf anders is, stelt Reede, ontstaat er vaak een spanningsveld tussen de strikte, uniforme regels en het specifieke productieproces van het bedrijf. Het Chemieloket zoekt in samenwerking met overheden, toezichthouders en brancheorganisaties naar mogelijkheden om beide werelden samen te brengen, bijvoorbeeld door het gelijkwaardigheidsbeginsel meer toe te passen.

“Er zijn algemene regels, maar je kunt een gelijkwaardig alternatief bespreken en goedgekeurd krijgen. Dat is in Nederland lastig, want wie neemt de verantwoordelijkheid?”

REACH

Reede vraagt nog aandacht voor REACH, dat staat voor het bevorderen van veilig gebruik van stoffen én het vervangen van stoffen die schadelijk zijn voor mens en milieu door minder schadelijke. “Wanneer REACH aan stoffen beperkingen stelt, kan dit een impuls geven tot innovatie en substitutie. Hier ligt een kans voor Nederlandse bedrijven om te investeren in de productie van veilige stoffen. We verkennen hoe REACH of andere maatregelen innovatieve investeringen kunnen stimuleren. Waar relevant kunnen de inzichten dienen als inbreng voor de REACH-‘review’ in 2017.” ■

OPROEP

Reede roept ondernemers in de chemie op zich niet bescheiden op te stellen met het aandragen van knellende regels. “Help ons helpen. Geef casussen aan: waar loop je tegenaan? Vraag proactiever om hulp en wacht niet tot je investering dreigt weg te spoelen.” *Ondernemers kunnen een belemmering melden bij chemieloket@minez.nl*

HOE WERKT HET?

Het Chemieloket is onderdeel van het interdepartementale programma Ruimte in Regels, een programma van de ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu, in samenwerking met Rijkswaterstaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het Chemieloket werkt samen met enkele tientallen ambtenaren binnen de overheid. Vanuit het Chemieloket gaat een medewerker met de ondernemer in gesprek en onderzoekt of het probleem al bekend is bij de beleidsverantwoordelijken, welke oplossingen er eventueel al zijn en of de zaak kan worden vertaald in concrete vragen over beleid en wet- en regelgeving. De ondernemer hoort of het programma iets voor hem kan betekenen en zo ja, hoe het proces verder gaat. Vervolgens wordt samen met de ondernemer en betrokken overheidsdienst(en) naar een oplossing gezocht.

Het streven is de ondernemer binnen zes weken duidelijkheid te geven over de eventuele aanpak van een belemmering en het probleem binnen maximaal zes maanden uit de wereld te helpen. Wordt de belemmering opgelost of afgerond, dan wordt dat kenbaar gemaakt in een eindgesprek. De behandeling is vertrouwelijk, maar de vraagstukken worden wel veralgemeeniseerd en de oplossing wordt gepubliceerd, zodat ook andere bedrijven kunnen profiteren. Deze resultaten zijn te vinden op: www.ruimteinregels.nl